

Улога мајке у васпитању омладине.

Васпитање омладине јесте једна од најузвишенијих дужности које припадају мајци. Морално и физичко припадају искључиво њој, док јој духовно припада само у неколико, јер оно зависи и од многих других чињеница.

Врло је важно обратити пажњу да се васпитање морално, физичко и духовно развијају упоредо од најранијег детињства. Монтењ (Montaigne), чувени писац и моралиста француски XVI. века, дао је основ модерном васпитању рекавши, да тело треба да се развија упоредо са душом.

У доба када се код детета ствара карактер, дужност је мајке да посвети велику пажњу његовом моралном развићу, јер особине и навике стечене у детињству остају за цео живот. Да мајка у овом озбиљном и тешком задатку успе, потребно је много разумевања, правилног опажања, великог стрпљења и преданости. Утисци из детињства остављају на души детињој јасне трагове. Многи се од нас живо сећа доживљаја и догађаја из првих година. Из тога разлога потребно је да се васпитање стави на добру основу у самом почетку. Најбољи је начин за то, по мишљењу модерних педагога, благо поступање према детету. Мајка ће љубављу и нежношћу придобити своје дете и стећи његово потпуно поверење. Његову вољу треба оставити да се слободно развија, али пратити њено развиће и показати му пут. Израна навиквати дете на истину, храброст и послушност. Развијањем искрености,

племенитости и осталих врлина код детета, створиће се од њега савршен човек. Најбоље је предњачити примером, јер деца, иако имају свој сопствени свет, радо и често подражавају старијима. Мајка треба да помогне детету да се снађе у великом и за њега непознатом свету. Фребел, немачки педагог XIX века, рекао је: „Дете остављено хаосу првих утисака било би због тога врло несрећно. За њега је ослобођење да мајка замени пометеност, која замара, малим бројем складних представа, да она узме на себе иницијативу и да их доведе у ред.“ Национално и верско васпитање омладине припадају тако исто мајци. Мајка треба да улије најлепше и најшире осећање, како национално тако и верско, упознавши дете са историјом његовог народа и дајући му пример својим животом. Поред тога треба да створи љубав према свима народима и поштовање према свима религијама, јер ће таква омладина испунити не само дужност према своме народу и својој отаџбини већ и помоћи остварење највиших човечанских идеала.

Здравље је један од битних услова по будућност омладине. Схватити значај који лежи у физичком васпитању, прва је и главна чињеница за детиње правилно развијање. Вредност здравља ценили су културни народи свих времена. Физичко или телесно васпитање састоји се у развијању дечијег организма и његовом јачању. Оно се не може одржати без умерености, као што се морално не да извести без љубави и благости. До мајке највише стоји да детету пружи могућности да физички ојача, она ће тиме учинити врло много за његово здравље. Свима је познато како повољно утичу на здравље добре хигијенске прилике, с тога треба тежити да ове буду што боље. Осим тога треба обратити довољно пажње гимна-

стици и спорту. У колико је отпорна снага дечијег организма већа, у толико ће сићушне, навидљиве клице, проузроковачи болести, наићи на непогодније земљиште за развијање, а тиме ће и број оболења код детета бити мањи. Само здрава и снажна омладина моћи ће да развије своје умне и моралне способности.

Утицај мајке у духовном васпитању велики је, јер ће она у детету пробудити љубав према природи, науци, уметности. Она ће запазити способност за извесну грану науке и уметности и помоћи му да се у том правцу развија, на тај начин што ће га упознати с њом, у колико јој је могуће и указати на важност коју по умно развиће има самосталан рад. Сувишно је поменути, да су везе које постоје између куће и школе корисне и неопходно потребне и да одржавањем ових веза мајка може и треба да помогне учитељу, духовном васпитачу омладине, који настојава да у детету развије моћ опажања и расуђивања, да у њему пробуди интересовање за живот и за све што је лепо и племенито.

Мајка, која је уверена у своју моћ и свој утицај на дете, постараће се, да кућа буде што милија њеном детету и да оно буде свесно, да ће у њој наћи љубави и разумевања. У таквој кући биће олакшано свестрано развијање детета и утицај мајке биће јачи од спољних утицаја који нису вазда добри.

Јуна месеца,
у Београду.

Д-р Букица Леви.
